

het Duitse, het Nederlandse, het Zwitserse en het Engelse volk moesten met de drie Scandinavische volkeren in die Bond opgenomen worden; op grondslag van 'de bloedsverbondenheid' en 'de gemeenschappelijke wereldbeschouwing (het nationaal-socialisme)' zou de Bond een 'gemeenschappelijke weermacht' en een 'gemeenschappelijke economie' bezitten¹; wenselijk was het dat de NSB de macht kreeg om het Nederlandse volk de Bond binnen te voeren; dan moest 'de levensruimte die de *Führer* aan het Nederlandse volk in Europa toebedeelt, zoveel mogelijk . . . van Joden en Walen' gezuiverd worden (de termen 'Nederland' en 'Groot-Nederland' werden door Mussert niet gebruikt)² – de Joden zou men uit heel Europa kunnen overbrengen naar Nederlands-, Engels- en Frans-Guyana (Musserts plan uit eind '38). Het verleidingselement ontbrak niet: men kon, zette hij uiteen, in Nederland 'een miljoen mannen op de been brengen . . . bovendien, wanneer de tijd daar is dat het Duitse volk expansie naar het oosten behoeft, dan zullen Nederlandse soldaten zich als goede Germanen gedragen en met vreugde de ereschuld betalen die nog op het Nederlandse volk zou rusten.'³ Met dat laatste bedoelde Mussert dat Duitsland in mei '40 offers had moeten brengen om Nederland te 'bevrijden' van 'het demo-liberale juk'.

Huygen, Harloff en d'Ansembourg kregen Musserts tekst te lezen, hij werd netjes getypt en met een Duitse vertaling (belangrijke stukken aan de Duitsers werden door Mussert veelal in het Nederlands gesteld; een vertaling werd er aan toegevoegd) op 28 augustus door Mussert aan Seyss-Inquart overhandigd; deze beloofde dat hij de nota aan Hitler zou doorzenden. Maar Seyss-Inquart had zijnerzijds óók iets aan Mussert te overhandigen: een memorandum over de grondslagen voor de opbouw van de Nederlandse SS, een en ander onder leiding van Feldmeijer; binnen drie dagen, uiterlijk op 31 augustus dus, moest Mussert daar zijn mening over geven.

De Duitse opzet was duidelijk: Mussert kon zijn nota wel vergeten als hij

¹ Tekst in *Vijf nota's van Mussert aan Hitler over de samenwerking van Duitsland en Nederland in een bond van Germaanse volkeren 1940-1944* (1947), p. 16-32. ² Begin december stelde Mussert aan Schmidt voor, dat er tussen de Vlaams-Waalse scheidslijn in België en de Somme in Frankrijk 'een leeg terrein komt als expansiegebied. Dit expansiegebied zou ik willen bevolken met (protestantse) Noord-Nederlanders zoveel mogelijk van Friese afkomst die ten dele zullen terugkomen uit Noord-Amerika.' (Nota, 4 dec. 1940, a.v., p. 136). ³ In zijn in de vorige voetnoot genoemde nota deed Mussert het voorstel, een Nederlands expeditiekorps (hij dacht aan een vijfduizend man) naar Zuid-Afrika te zenden om er de Engelsen te verjagen; 'komt eens het ogenblik dat deze weermacht elders zal moeten dienen, dan moet het Nederlandse volk innerlijk bereid zijn om mede te marcheren zo nodig tot in Siberië toe.' (a.v., p. 138).